

LIETUVIŲ KALBA IR LITERATŪRA

2019 m. pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo Testo vertinimo instrukcija

NURODYMAI VERTINIMO KOMISIJAI

- Neaiškiai parašyti, pribraukti atsakymai vertinami 0 taškų.
- Jeigu **teksto suvokimo užduoties** atsakymas, vertinimo komisijos nuomone, yra teisingas arba iš dalies teisingas, bet formuluojamas kitais žodžiais, negu pateikta vertinimo instrukcijoje, skiriama vertinimo instrukcijoje numatytas taškų skaičius. Jeigu atsakymas teisingas, bet nenumatytas instrukcijoje, vertinimo komisija gali papildyti instrukciją ir skirti atitinkamai taškų. Tokiu atveju vertinimo komisijos pirmininkas rašo laisvos formos aktą, kuriame fiksuoja teisingą atsakymą ir jo įtraukimo į instrukciją argumentus. Aktą pasirašo visi komisijos nariai, jo originalas prisegamas prie NEC patvirtintos vertinimo instrukcijos, kopija išsiunčiama NEC.
- Vertindami **kalbos žinių taikymo užduotis**, vertintojai paraštėje žymi klaidas ir po konkrečia užduotimi esančioje lentelėje „Taškų suma“ užrašo skiriamą taškų skaičių.
- Jeigu kalbos pažinimo ir vartojimo užduoties atsakymas, vertinimo komisijos nuomone, yra teisingas ir **nepažeidžia VLKK dokumentais patvirtintų kalbos vartojimo normų**, bet neįtrauktas į vertinimo instrukciją, vertinimo komisija gali papildyti instrukciją. Tokiu atveju vertinimo komisijos pirmininkas rašo laisvos formos aktą, kuriame fiksuoja teisingą atsakymą ir jo įtraukimo į instrukciją argumentus. Aktą pasirašo visi komisijos nariai, jo originalas prisegamas prie NEC patvirtintos vertinimo instrukcijos, kopija išsiunčiama NEC.
- Neapvalintus taškus, skiriamus už testo užduotis, vertinimo komisijos pirmininkas įrašo lentelėje, esančioje paskutiniame testo sąsiuvinio puslapyje, suskaičiuoja testo taškų sumą ir ją užrašo testo sąsiuvinio viršelyje esančioje lentelėje.
- Jeigu dviejų vertintojų įvertinimai skiriasi daugiau nei **dviem** taškais, vertinimo komisijos pirmininkas visą dalies raštu darbą peržiūri dar kartą ir nutaria dėl galutinio vertinimo. Jei įvertinimai skiriasi mažiau nei dviem taškais, galutiniu laikomas antrasis įvertinimas.
- Pasiekimų patikrinimo vertinimo protokolo grafoje „Galutinis vertinimas“ (stulpelyje „Taškų suma“) pasiekimų patikrinimo trijų dalių (viešojo kalbėjimo (dalis žodžiu), teksto kūrimo (I dalis raštu) ir teksto suvokimo, kalbos pažinimo ir vartojimo (II dalis raštu)) taškai apvalinami iki sveikojo skaičiaus. Dalies žodžiu taškai į šį protokolą perkeliama jau padauginti iš dviejų.

TEKSTO SUVOKIMO UŽDUOTYS

(12 taškų)

Pastaba: atsakymai gali būti formuluojami kitais žodžiais.

Kl. nr.	Klausimai	Atsakymai	Taškai
I tekstas			
1.	Apibūdinkite Šogerį kaip žmogų. Argumentuokite remdamiesi jo poelgiais.	<i>Žiaurus / veidmainis / piktas / cinikas... Supykęs, kad negalės lošti iš gyvybės. / Jis kankina / muša berniuką / tyčiojasi...</i> Atsakyta teisingai: nurodyta savybė ir argumentuota.	2
		Atsakyta iš dalies: tik nurodyta savybė arba tik pateikta argumentų.	1
		Atsakyta neteisingai. / Neatsakyta.	0
2.	Kas berniukui padeda išverti kankinimą?	<i>Žinojimas, kad pridengė vyrus ir jie galėjo įnešti ginklą. / kad jį sugavo, todėl vyrai galėjo įsinešti ginklą. / kad padėjo vyrams. / kad jo nesėkmė virto pagalba vyrams.</i> Atsakyta neteisingai. / Neatsakyta.	1
		Atsakyta neteisingai. / Neatsakyta.	0
3.	Remdamiesi visu kūrinio paaiškinkite, kodėl pasakotojo ir Šogerio lošimas yra toks svarbus.	Lošiama iš pasakotojo arba kitų vaikų gyvybės.	1
		Atsakyta neteisingai. / Neatsakyta.	0
II tekstas			
4.	Koks šio teksto žanras?	Interviu.	1
		Atsakyta neteisingai. / Neatsakyta.	0
5.	Ką manote apie mintį, kad žiniasklaidoje turi būti daugiau „teigiamos medžiagos“? Savo nuomonę argumentuokite.	Atskleistas požiūris ir argumentuota.	2
		Atsakyta iš dalies.	1
		Atsakyta neteisingai. / Neatsakyta.	0
6.	Ką reiškia frazė „atsiduoti laiko upės tėkmei“?	<i>Nieko neveikti. / Laukti, kol kiti padarys / kol viskas išsispręs savaime.</i> Atsakyta teisingai: aiškinimas apima visą frazę.	1
		Atsakyta neteisingai. / Neatsakyta.	0
7.	Parašykite rišlų argumentuotą atsakymą, kaip vertinate esmines abu tekstus siejančias vertybes.	Aiškūs požiūris į tekstus siejančias vertybes (<i>gerumą, jautrumą, meilę žmogui, pasiaukojimą, atsakomybę</i> ir pan.) Atsakymas rišlus. Argumentai tinkami ir svarūs (atsakyta labai gerai).	3
		Aiškūs požiūris į tekstus siejančias vertybes. Atsakymui stinga rišlumo arba argumentams svarumo (atsakyta gerai).	2
		Aiškūs požiūris į tekstus siejančias vertybes, bet nuomonė neargumentuojama. / Kalbama apie tekstų idėjas, bet neatskleistas požiūris į tekstus siejančią mintį / neargumentuojama (atsakyta patenkinamai).	1

		Atsakymas nesusijęs su užduotu klausimu / atsakymą sunku suprasti / neatsakyta (atsakyta nepatenkinamai).	0
9.	Pasitikrinkite atsakymus. Vienas taškas skiriamas už kalbos taisyklingumą visuose teksto suvokimo užduoties atsakymuose.	1 taškas skiriamas už raštingumą, jei visuose atsakymuose nėra klaidų arba padaryta ne daugiau kaip trys (rašybos, skyrybos, gramatikos arba žodyno) klaidos .	1
		Padarytos daugiau nei trys klaidos.	0

KALBOS PAŽINIMO IR VARTOJIMO UŽDUOTYS

1 užduotis. Už kiekvieną klaidą atimama po 0,5 taško.

Aplankykite Kuršių neriją, siaurą pusiasalį tarp Kuršių marių ir Baltijos jūros. Kuršių nerijos kraštovaizdžiui išsaugoti įsteigtas Kuršių nerijos nacionalinis parkas.

Beveik per visą neriją driekiasi smėlio kopų grandinės. **Ne veltui** Kuršių nerija įtraukta į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą. **Nida** garsėja Didžiąja ir Parnidžio kopomis, anksčiau čia vasarodavusiu Nobelio premijos laureatu, vokiečių rašytoju Tomu Manu. **Be to**, miestelyje galima aplankyti gyvenamajame name įkurtą Nidos žvejo etnografinę sodybą, jos kieme išvysti džiūstančius žvejų tinklus.

Kelionė dviračiu po Kuršių neriją – tai ypač puiki proga aplankyti įdomiausias jos vietas. Smiltynę ir Nidą jungiantis 52 km ilgio dviračių takas tęsiasi miškingomis vietovėmis, kuriose nėra didelių įkalnių, todėl šia trasa lengva važiuoti **netgi** pradedančiam dviratininkui. Informacijos apie netoliese esančius lankytinus objektus galite rasti pakeliui įrengtuose informaciniuose stenduose. Iš Nidos pakrantėje įsikūrusio uosto galima persikelti į Nemuno deltą ir pamariu sugrįžti į Klaipėdą.

Klaidų ir taškų atitikmenų lentelė:

Klaidos	0	1	2	3	4	5	6 ir daugiau
Taškai	3	2,5	2	1,5	1	0,5	0

2 užduotis. Už kiekvieną teisingai išnagrinėtą žodį skiriama po 0,5 taško.

Žodis	Kalbos dalis / veiksm. forma	Giminė	Skaičius	Linksnis	Nuosaka	Laikas	Asmuo	Laipsnis
toliau	<i>priev.</i>	-	-	-	-	-	-	<i>aukštesn.</i>
preisite	<i>veiksm.</i>	-	<i>dgs.</i>	-	<i>ties.</i>	<i>būs. l.</i>	2	-
suformuotas	<i>dal.</i>	<i>mot. g.</i>	<i>dgs.</i>	<i>gal.</i>	-	<i>būt. l.</i>	-	-

3 uždutis. Už kiekvieną teisingai išnagrinėtą žodį skiriama po 0,5 taško.

Nederētū (nederētū), kasdieniame, didžiojoje

4 uždutis. Už kiekvieną klaidą atimama po 0,5 taško.

Didžiuosius kino ekranus pasiekė režisieriaus Mariaus Markevičiaus filmo juosta „Tarp pilkų debesų“ – [,] vienas laukiamiausių rudens filmų. Sukurti šį filmą pagal JAV gyvenančios lietuvių kilmės rašytojos Rūtos Šepetys bestselerį, kurio gerbėjai pasklidę plačiai po pasaulį, užtruko daugiau nei penkerius metus. Pasak filmo prodiuserio Žilvino Naujoko, ši juosta yra bendras kelių šalių: [-] JAV, Lietuvos, Jungtinės Karalystės, [-] darbas. Filmo, pasakojančio skausmingą 1941-ųjų metų lietuvių trėmimų istoriją, režisierius teigė, kad visa istorija jau buvo romane ir [,] kuriant filmą [,] tereikėjo ją suspausti iki poros valandų. „Man buvo svarbu ne tik atskleisti skausmingą ir autentišką istoriją, bet ir išlaikyti viltį bei meilę, nes jos padeda išgyventi“, – sakė jis. Filmo kūrėjai minėjo, jog nuo kitų metų pradžios šis darbas pasieks mažiausiai dešimt JAV miestų. Niujorke, Čikagoje, Los Andžele [-] didelės lietuvių bendruomenės, o daugybė žmonių vis dėlto nežino Lietuvos tremčių istorijos, [-] taigi [,] režisieriui pasirodė svarbu paskleisti žinią kuo plačiau. Romano autorė R. Šepetys taip pat tikino esanti šokiruota, nes tiek mažai žmonių žino Lietuvos istoriją ir [,] [-] apskritai [,] [-] apie komunistinio režimo aukas. Ji įsitikinusi, kad istorijos suvokimas mums leidžia puoselėti tarpusavio supratimą, [-] padeda žmonėms, šalims gyvuoti darniau.

Klaidų ir taškų atitikmenų lentelė:

Klaidos	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 ir daugiau
Taškai	5	4,5	4	3,5	3	2,5	2	1,5	1	0,5	0

5 uždutis. Už kiekvieną nepažymėtą ar netinkamai pažymėtą sakinio dalį atimama po 0,5 taško.

Bėgdamas per lauką debesies šešėlis aplenkia krūmelius, o paskui krinta į duobę.

Klaidų ir taškų atitikmenų lentelė:

Klaidos	0	1	2	3	4 ir daugiau
Taškai	2	1,5	1	0,5	0

6 užduotis.

(nė) su žiburiu nerasi	Teisingai pabrauktas frazeologizmas. Tinkamai paaiškinta: <i>retai pasitaiko / sunkiai randama / nėra / nepavyks rasti</i>	0,5
	Neteisingai nurodytas žodžių junginys ir / arba neteisingai paaiškinta. / Užduotis neatlikta.	0

7 užduotis. Už kiekvieną teisingai parašytą formą skiriama po 0,5 taško.

1	<i>garsiają</i>
2	<i>pirmiesiems</i>
3	<i>pasiekusią</i>
4	<i>klausydami / besiklausydami</i>
5	<i>aiškiausiai</i>

Klaidų ir taškų atitikmenų lentelė:

Klaidos	0	1	2	3	4	5 ir daugiau
Taškai	2,5	2	1,5	1	0,5	0